

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KOT TEDNIK - OD 1. JANUARJA 1956 KOT POLTEDNIK - OD 1. JANUARJA 1960 TRIKRAT TEDENSKO - IZDAJA ČP -GORENJSKI TISK- V KRANJU - UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR - GLAVNI UREDNIK: SLAVKO BEZNIK

V novo obdobje

Odborniki Občinskega ljudskega odbora v Kranju so pred dnevi razpravljali o ustanovitvi svoje Občinske komunalne banke, o Občinskem zavodu za zaposlovanje delavcev in o drugih pristojnostih, ki naj jih prevzame občina. Tudi v nekaterih drugih občinah so že govorili o ustanavljanju občinskih zavodov za zaposlovanje in o drugih pristojnostih, ki naj jih občinski ljudski odbori prevzemajo.

To so prvi začetki novega, pomembnega obdobja v utrjevanju našega komunalnega sistema. Velike spremembe s prenašanjem pristojnosti na občine, ki so bile zlasti pred petimi leti, so ob hitrem vsestranskem razvoju dežele že za nami. Nadaljnji razvoj komun zahteva spet novih oblik še širših pristojnosti občin z močnejšo ekonomsko osnovo za samostojnejše gospodarjenje. Ta novi korak temelji zlasti na doseženem gospodarskem napredku in na vse množičnejšem sodelovanju državljanov v družbenem življenju.

To pot gre v prvi vrsti za decentralizacijo mnogih pristojnosti in okrajna na občine. Tudi v našem okraju je Okrajni ljudski odbor doslej opravljal mnoge posle, ki bodo, kot je predvideno, prešli na občinske ljudske odbore. Dejavnost OLO je namreč zelo pestra. V okviru OLO je na primer kar 13 svetov, ki pogosto zasedajo. Tudi sam OLO ima povprečno vsake tri tedne svoje seje, kajti gradiva za dnevni red je vedno veliko. Kakor je to poobalno, je vendar treba ugotoviti, da to vodi v operativno. V prihodnosti, kot je predvideno, naj bi se OLO ukvarjal bolj z razpravljanjem samo o posameznih glavnih težavah. Ob koncu razprav naj ne bi sprejemal odloke in sklepe, marveč bi posamezne dejavnosti med občini usklajeval z določenimi priporočili. Tako bi postajal kot družbeno-politični forum, a ne kot oblastni organ. Tudi sestav raznih svetov in drugih organov, ki bi se po potrebi sestajali v okviru okrajne, naj bi se postopoma preusmerjal od izvoljenih članov OLO na predstavniške občine, ki bi se svobodno, po njihovi želji sestajali, pogovarjali in izmenjali svoje izkušnje.

Vzporedno s spremembami pristojnosti med okrajnim in občinskimi ljudskimi odbori tečejo tudi priprave za reorganizacijo številnih drugih služb. Tako so priprave za ustanovitev novih sodišč, ki naj bodo zasnovane na uveljavljanju občin. Decentralizirana je Okrajna komunalna banka na občinske banke, isto je predvideno v Okrajnim zavodom za socialno zavarovanje itd.

Sveveda vse te službe nimajo ekonomskega opravičila v vsakem sedanjem občinskem središču in so prav zato v teku tudi teritorialne spremembe samih občinskih ljudskih odborov. Preveliko breme (trenutno sploh ni možnosti) bi bilo za nekatere občine ustanavljati zavode za higiensko tehnično službo itd. Funkcije, ki jih v korist vseh krajev Gorenjske opravlja na primer Zavod za organizacijo dela in izobraževanje delavcev, Pedagoška služba, Zavod za napredek gospodinjstva itd., ne bi bilo smotno deliti na občine. Tudi morebitno skupno službo za kmetijstvo in veterinarstvo, bolnišnice, nekatere šole in druge institucije bodo tudi v daljši perspektivi imele širši pomen in bo njihovo delo lahko smotnejše, cenejše in tudi kvalitetnejše, če kot servisi delujejo za širše področje.

Taki so nekateri pogledi ob sedanjih organizacijah posameznih občin oziroma ob nadaljnjem, pomembnem utrjevanju občin in komunalnega sistema sploh.

K. M.



Ze vsa jesen naše gospodarske organizacije v kranjskem okraju intenzivno pripravljajo družbene načrte za prihodnje leto in petletni perspektivni plan. Po podatkih, ki so na razpolago, bo prihodnje leto v našem okraju dohodek višji skoraj za 10 milijard dinarjev. Nedvomno je to lep skok naprej v našem gospodarstvu. Se večje uspehe pa bomo dosegli, da bomo posamezne delovne postopke mehanizirali in avtomatizirali. Skratka stremeti moramo že prihodnje in v naslednjih letih za tem, da bodo stroji, kar v največji meri nadomestili delavce. S tem bomo še več oostvarili in hkrati zboljšali osebne prejemke delavcev, kot tudi življenjsko raven. Prve korake mehanizacije in avtomatizacije že zasledimo v nekaterih podjetjih našega okraja. Pri tem je morda največ napredovala kranjska »Iskra«, ki je že izdelala posamezne elemente za avtomatizacijo nekaterih delovnih mest in pri tem nekatere delovne postopke že avtomatizirala. Tako imamo priložnost videti tudi na sliki, kako v »Iskri«, v »Ilovani na gumbu« na polavtomatiziranem delovnem mestu preizkuša dvigalno vrtljive zbiralnike za telefonske avtomatske centrale, na posebni avtomatski napravi »Kletermax«.

Ob predlogu načrta 10-letnega razvoja lesne industrije

Od 5034 na 9317 milijonov dinarjev

vrednosti proizvodnje - Moderni stroji, sodelovanje in specializacija med podjetji

Lesna industrija ustvarja v okrajnem letu nekaj nad 5 odstotkov celotnega dohodka vse industrije (po planu za leto 1960). Obstoj surovinske baze in dejstvo, da mejimo na z lesom deficitarno Italijo je govoril v prid nastanka lesne industrije. Ker je prav lesna industrija v letih 1945-52 ogromno prispevala k obnovi in ustvarjanju deviz za izgradnjo našega gospodarstva, se je po tem obdobju znašla pred stanjem, da niti sama ni zgrajena in načrtno osnovana. V tem času so bili storjeni resni koraki za zgraditev lesno-predelovalne industrije (zgraditev bohinjkega bazena, Elana in Jelovice), vendar te zasnovane niso bile izpeljane do konca.

O lesni industriji kot taki moramo pri nas govoriti šele po osvoboditvi. To stroko dejansko predstavlja v našem okraju 10 samostojnih podjetij. Poleg teh pa obstajajo še posamezni obrati, vključni v tuja, neindustrijska podjetja (Gradis Sk. Loka, Projekt in več kmetijskih zadrug). Točna evidenca o zmogljivosti te teh ni zna-

na, pač pa se računa, da proizvedejo letno okoli 15.000 kubičnih metrov žaganega lesa za domačo in tujo porabo. K tej količini, ki ni zajeta v proizvodnji lesne industrije, pa je treba prišteti še 12.000 kub. metrov žaganega lesa, razrezanega na raznih uslužnostnih žagan in samicah.

Okvirno sliko razvoja lesne industrije v prihodnjih desetih letih nam kažejo te podatke in dvigani vrednosti proizvodnje v nekaterih podjetjih. Vrednost proizvodnje LIP Bled bo po oceni dosegla letos 1.353 milijonov dinarjev, čez 10 let pa naj bi vrednost proizvodnje dosegla že 2.732 milijonov dinarjev. Prav tako se bo vrednost proizvodnje v LIP Trzin povečala od 73 milijonov na 190 milijonov v letu 1970. Pri tem podjetju je zanimivo poudariti to, da bo vrednost proizvodnje že v letu 1965 samo za 2 milijona večja kot letos, medtem ko bo v zadnjem letu desetletnega plana za več kot dvakrat večja. MLIP Črna Loka bo povečala v desetletnem obdobju vrednost proizvodnje za 525 milijonov, pri Jelki in Radovljici za 158 milijonov, pri Elanu Begunje za 439 milijonov dinarjev itd. Zelo visok skok po vrednosti proizvodnje bo storila Jelovica Skofja Loka, in sicer od 932 milijonov letos na 2215 milijonov dinarjev v letu 1970. Znatno porast predvidevajo tudi ostala podjetja. Celotna vrednost proizvodnje v lesni industriji bo znašala konec 1970. leta 9.317.517.000 din. Po planu za letošnje leto znaša vrednost proizvodnje 5.034.938.000, leta 1965 pa 7.954.979.000 dinarjev.

Jasno pa je, da bo s povečano proizvodnjo istočasno rasla tudi potreba po investicijah. V lesno industrijo bi bilo treba v desetletnem obdobju vložiti nad 3100 milijonov dinarjev investicij.

Tudi število zaposlenih se bo dvignilo od 2535 (po planu) v letu 1960 na 3159 zaposlenih v l. 1970. V letu 1947 pa je lesna industrija nudila zaposlitev samo 960 ljudem.

Važna postavka v predlogu razvoja pa je tudi kooperacija in specializacija. O neki izraziti koope-

raciji na Gorenjskem sedaj še ne moremo govoriti. Podobno je tudi s specializacijo. To naj bi pomenila preusmeritev na izdelke, ki bi zadovoljevali določene človeške in proizvodne potrebe. Kooperacija pa bi obstajala predvsem v proizvodnem sodelovanju. S tem bi odpadli tudi marsikateri negativni pojavi, ki so mnogokrat občutno škodili posameznim podjetjem in skupnosti obenem. Prav tako bi bilo dobro razviti sodelovanje z drugimi industrijskimi podjetji.

Predlog med drugim predvideva tudi nekatere zelo pomembne or-

Beseda sindikatov o najvažnejšem življenjskem problemu

Kako zgraditi letno 2300 stanovanj

7373 prisilcev - Prispevek državljanov
Možnosti cenejše gradnje

Kranj, 11. decembra. - Jutri, v ponedeljek, 12. decembra bo v Kranju plenium Okrajnega sindikalnega sveta. Glavna stvar, ki je to pot na dnevnem redu, je stanovanjska izgradnja. Že skorajda dve leti, odkar je vsestranski razvoj dežele dopuščal, da se življenjskim razmeram proizvajalcev in državljanov v celoti posveča večja pozornost, so sindikalne organizacije začele ostreje postavljati vprašanje stanovanjske gradnje na dnevni red. Znano parolo »dveh tretjin« in druga gesla so sindikalne organizacije usmerjale predvsem v gradnjo stanovanj. Doseženi so precejšnji uspehi. Stanovanjska gradnja se je zelo razmahnila. Prejšnja povojna leta ni bilo nikdar zgrajenih v našem okraju več kot 600 stanovanj. Lani pa se je v nova stanovanja vselilo že 881 družin, v letošnjem letu pa naj bi se to število še povečalo na 1935. Največ stanovanj, in sicer 702, je letos predvidenih na Jesenicah, 493 v Kranju, 317 v Skofji Loki, 126 v Radovljici itd.

Vendar, kot ugotavljajo sindikalne organizacije, je tempo gradnje še znatno prepočasen. Potrebni so odločnejši ukrepi. Trenutno je pri vseh podjetjih in ljudskih odborih 7373 prisilcev za stanovanja. Upoštevajoč še normalne potrebe je ugotovljeno, da je treba v prihodnjih petih letih zgraditi 11.500 stanovanj oziroma povprečno 2300 stanovanj letno. Da bi to dosegli, pa je potrebno zagotoviti več sredstev, se opredeliti za nabin trošenja sredstev, iskati možnosti cenejše in hitreje gradnje podobno. Potem, ko bo plenium OSS zavzel svoje stališče do vseh teh perečih vprašanj, ki terejo tolike delavske družine, nameravajo ta problem odločneje predložiti ljudskim odborom ter političnim in družbenim organizacijam, ki naj skupno z gospodarskimi organizacijami pospešijo gradnjo stanovanj.

TRI VPRAŠANJA - ENI PROBLEM

Eno izmed najvažnejših vprašanj je, kako zagotoviti sredstva za gradnjo tolikih stanovanj. Skladi za stanovanjsko gradnjo, kot je

predvideno bodo dosegli letno največ 2 milijardi dinarjev. Zato naj bi letno prispevale gospodarske organizacije iz svojih skladov še 2670 milijonov dinarjev, medtem ko naj bi lastna sredstva prisilcev in vrednost udelicke z delom dosegla nad 1410 milijonov dinarjev. Skupno bi bilo treba zagotoviti letno več kot 6 milijard dinarjev. Zelo pomembno je tudi vprašanje trošenja sredstev, ki so namenjena za stanovanjsko gradnjo. Čudno se sliši, toda podatki tako kažejo, da je bilo od skupnih sredstev 6450 milijonov dinarjev v zadnjih treh letih v našem okraju za stanovanjski sklad, v resnici od tega uporabljeno izključno za stanovanjsko gradnjo le 3322 milijonov dinarjev. Skoraj polovica tega sklada je torej bila porabljena za industrijo gradbenega materiala, za komunalno dejavnost, za šole itd.

Naslednja, zelo važna stvar je cena stanovanja. Nekateri trditve so, da je moč znatno poceniti gradnjo in sicer tako, da se proizvodnja vseh vrst gradbeno-instalačijskega materiala preusmeri na enofne dimenzije in da se šele na podlagi tako določenih dimenzij sestavljajo načrti za stanovanjske hiše.

O takih in podobnih problemih se bodo pogovarili na jutrišnjem plenumu OSS in skušali zatem postaviti ta problem pred širšo družbeno skupnost, ki je dolžna reševati ta vprašanja.

MNOGO VEČ KOT LANI

Kot kažejo zbrani podatki republikanskih ustanov, so gospodarske organizacije Slovenije v letošnjih prvih 10 mesecih izvozile za več kot 18 milijard din izdelkov. Vrednost izvoza je v tem času za 2 milijardi in 700 milijonov dinarjev večja kot v istem razdobju lani. Kljub temu, da je bil letošnji plan znatno povečan, predvidevajo, da ga bodo podjetja še prekorčila, kajti obseg izvoza narašča iz meseca v mesec in je v oktobru dosegel najvišjo stopnjo. Zlasti je velik delež pri izvozu v izdelkih lesne industrije.

Z občinske konference LMS v Trzinu

Pomanjkanje prostorov - glavna ovira za družabno življenje mladine

V soboto, 10. decembra, je bila v dvorani TVD Partizan v Trzinu letna občinska konferenca ljudske mladine občine Trzin. Zato konferenco je bilo izvoljenih 125 delegatov. - Kot gostje so konferenci prisostvovali tudi zastopnik CK LMS, okrajnega komiteja ljudske mladine, nadalje sekretar občinskega komiteja ZKS, predsednik občinskega odbora SZDL in zastopniki drugih političnih in družbenih organizacij.

Po pozdravnem govoru je predsednik občinskega komiteja LMS Janez Ivnik prebral poročilo o

delu in prihodnjih smernicah ljudske mladine. Uvodoma se je v referatu dotaknil nekaterih poli-

Ob občinskem prazniku v Bohinju

Dragoceno dokumentarno gradivo vsem na ogled

Bohinj, 11. decembra - Danes so v Bohinju pričeli s praznovanjem svojega občinskega praznika kot spomin na decembrske dogodke, ko so se pred 19 leti živignili ljudje k uporu. Dopoldne so v Bohinjski Bistrici odprli razstavo dokumentov iz NOB in predvojnega revolucionarnega obdobja, ki jo je pripravil Občinski odbor ZB skupno z Okrajnim odborom.

Ob otvoritvi je v kratkem govoru opisal pot borbe in povojnih uspehov v Bohinju sekretar Obk ZK Ivan Cerkovnik, nakar so si

vsi prisotni z zanimanjem ogledali številne dokumente in predmete iz preteklosti. Za razstavo so zbrali toliko gradiva, da vsega sploh niso mogli uporabiti. Ljudje hranijo še mnogo dragocenih dokumentov, ki bodo dobrodošli vsakemu muzeju.

Omenjena razstava pomeni hkrati tudi začetek zbiranja tega gradiva za veliko razstavo, ki bo prihodnje leto v počastitev 20-letnice vstaje.

V prihodnjih dneh se bodo na področju bohinjke občine vrstile še mnoge prireditve in praznave.

tičnih in gospodarskih problemov. V nadaljnjem pa je poudaril, da se mora težišče dela mladinske organizacije v prihodnje vse bolj naslanjati na komune. - Mladina naj bi se v prihodnje organizirala v raznih klubih, kot na primer v klubih mladih proizvajalcev, klubih OZN in podobno. Prav prvi so se v tržinski občini že uspešno uveljavili. Po tem lahko povzamemo, da se je tovrstno vključevanje mladine še pričelo, vendar nadaljnji razvoj ovirajo prostori. Tako že obstoječi klubi ne morejo delati kot žete, kaj da bi mislili še na ustanovitev novih. To so poleg predsednika poudarili tudi drugi govorniki, ki so se javili k razpravi. Nadalje je predsednik omenil pomen mladine v delavskem samoupravljanju. Nič manjše vloge kakor tu, pa ni mladina (Nadaljevanje na 2. strani)



Iskane pogodave z obiladovijo, nato razjantive, vendar v splošnem nestalno vreme. Proti koncu tedna je pričakovati huji mráz.

Vsaka občina svojo banko

Ob predlogu za reorganizacijo Komunalne banke okraja Kranj

Zadnje čase vse bolj stremimo za tem, da se prenese na občine čim več dejavnosti, ki bodo v bližnji prihodnosti decentralizirane v občinsko pristojnost. Tak prenos pristojnosti na občine bo v kratkem tudi pri komunalnih bankah.

Dosedanja samostojna gospodarska organizacija s posebnim položajem Komunalne banke okraja Kranj je bila ustanovljena pred štirimi leti. Imela je svoje podružnice na Bledu, Jesenicah, Kranju, Radovljici, Skofji Loki in v Trzinu. Poslovanje med centralo in podružnicami je bilo urejeno s posebnim statutom. Drugače pa je vsaka podružnica delovala popolnoma samostojno in imela tudi svoj upravni odbor. V štirih

letih obstaja Komunalne banke okraja Kranj so bili ustvarjeni pogoji, da se njene podružnice osamosvoje. Zato svet za družbeni plan in finance pri OLO Kranj predlaga, da preneha posloovati Komunalna banka okraja Kranj in da se istočasno njene podružnice osamosvoje v samostojne občinske komunalne banke.

Posebnih težav pri osamosvajanju občinskih bank ne bo, saj se ne bo izvedel niti likvidacijski postopek. Osnovna in obratna sredstva bodo prevzeta po prevzemni bilanci. Tudi v poslovanju bank ne bo večjih sprememb.

Ze reorganizacijo bank se ponovno poudarja pomen občin, obenem pa tudi njihove odgovornosti.

TE DNI PO SVETU

PLENUM ODLOŽEN

Moskovsko časopisje poroča, da je redni plenum CKKP Sovjetske zveze odložen do januarja prihodnjega leta. Sklep o tem je sprejel Centralni komitej KPSZ. — Plenum bi moral začeti delo 13. decembra in na njem naj bi kot je bilo že prej napovedano, razpravljali o nadaljnjem razvoju gospodarstva. — Zakaj je plenum odložen, niso objavili.

POZIV ZA MIR

Po poročilih radia Varšave bi moral sovjetski tisk včeraj, to je v nedeljo 11. decembra, objaviti besedilo poziva za mir, ki je bil poslan svetu z moskovskega posvetovanja novembra letos. Poziv ima menda 2500 besed.

OBISK

Señ kamboške države princ Norodom Sihanuk je v soboto prispel s posebnim vlakom v Ulan Bator. V LR Mongolijo je prispel na državniški obisk na povabilo Velikega narodnega hurala in mongolske vlade.

NOVOLETNI ODMOR

Generalni komitej Generalne skupščine OZN je že v soboto priporočil, da bi delo XV. zasedanja prekinili za novoletne praznike 20. decembra in bi ga nadaljevali 7. marca prihodnje leto. — Priporočilo mora sprejeti še Generalna skupščina.

Konferenca krajevnega odbora SZDL Stražišče Iz kmečkega v industrijsko naselje

Kranj, 10. dec. — Sinoči je bila v Domu Svobode v Stražišču pri Kranju konferenca krajevnega odbora SZDL. Ker je na tem območju šest podružnic, so na konferenci sodelovali le delegati po-

Konferenca mladine tržiške občine

(Nadaljevanje s 1. strani)

odigrala tudi v ostalem družbenem življenju. Pohvale vredno je tudi to, da je bilo v letošnjem letu sprejetih iz vrst mladincev 75 članov v zvezo komunistov. Za vse te in še za novo sprejete člane bo treba organizirati posebne politične šole, v katerih bodo mladi komunisti spoznali temeljna načela zveze komunistov. V referatu se je predsednik dotaknil tudi izobraževanja mladine. Ta se vključuje v razne šole, tako strokovne kakor tudi politične. Vendar pa se pri tem pojavljajo nekateri negativni pojavi. To veča predvsem za šolanje na tako imenovanih šolah za odrasle. V to šolo se vpisujejo namreč zelo mladi mladinci, ki niso dokončali osemletke zaradi svojih neupravičenih razlogov. Sedaj pa bi si radi na ta način »špekulativno« priporili popolno izobrazbo osemletne šole. — Zato bo treba v prihodnje poostriži kontrolo vpisa. Tak način izobraževanja je treba samo pohvaliti, vendar moramo paziti na to, da ga ne bodo posamezniki izkoristili. V referatu so bili omenjeni tudi veliki uspehi, ki jih je dosegla tržiška mladina na raznih zveznih in lokalnih delovnih akcijah.

Po predsednikovem referatu se je razvila živahna razprava. Prvi govornik, ki se je javil k razpravi, je poudaril, da ima mladina vse premalo zabave. To si potem išče v neprimernih krajih (gostinski lokali in podobno). Razvoj zabavnega življenja pa spet onemogočajo prostori, ki pa niso edinstveni problem samo v Trzinu. Ako bi imeli na razpolago primerne prostore, bi osnovali še več klubov. Zelo pomemben je bil predlog o izobraževalnem klubu, če bi bil lahko uresničen.

Naslednji govornik se je dotaknil mladine, ki je v uku ali pa zaposlena pri privatnikih. Večina te mladine še ni povezana v razne organizacije. Zato je skrb prav občinskega komiteja LMS, da poskrbi, da se tudi ti mladinci povežejo. Tovaršica Suzana Miglič pa se je omejila na pomen vloge, ki jo mora dati šola otroku kot prihodnjemu mladinci.

Ob koncu so izvolili še vodstvo Občinskega komiteja ljudske mladine Tržič. —vk

družnic. Teh pa se je zbralo okoli 100.

Ker je bil teden dni prej občni zbor nekdanje osnovne organizacije SZDL, je bilo pričakovati, da bo konferenca novega krajevnega odbora potekala brez živahnije razprave. Razprava pa je bila dokaj pestra in je trajala skoraj dve uri. V njej so predvsem sodelovali predstavniki družbeno-političnih organizacij in društev, ki so poročali o svoji dejavnosti in o problemih. Iz celotne razprave pa je kaj lahko zaključiti, da gre v Stražišču za prav posebno značilen primer, ko se nekdanje kmečko naselje spreminja v naselje delavcev kranjske industrije. V zvezi s tem pa se pojavlja vrsta problemov, ki so spričo dokaj zadovoljive stanovanjske gradnje precej zaostali. Stanovanjska skupnost se zlasti ukvarja s temi problemi: pomanjkanjem trgovskih lokalov, otroškim zavetiščem in igriščem, s servisi stanovanjske skupnosti, kanalizacijo, ureditvijo komunalnih objektov in podobno. Precejšnje probleme pa imajo tudi društva, predvsem zaradi prostorov. Med njimi sta v najbolj kritičnem položaju DPD »Svoboda« in športno društvo »Mladost«. Svoboda sicer ima svoj Dom, vendar pa ima v njem le dvorano, medtem ko so v ostalih prostorih stanovanja. Torej društvo svoje dejavnosti sploh ne more razviti in uvesti v svoje delo sodobne oblike dela. Podoben pojav je s športnim društvom, ki ima čez poletje vsaj zaslonno urejena igrišča, vendar pa mora v mrzlih dneh s svojo dejavnostjo skoraj povsem prenehati. Telovadnica v »Partizanu« je že tako ali tako od jutra do večera zasedena, ker šola še nima svoje telovadnice. Problem pa bi bil brskone rešen, če bi »Mladost« uspelo dokončno uresničiti že izdelane načrte in ko bo šola dobila svoje telovadnice.

Razen tega so delegati na sinočnji konferenci sprejeli tudi okvirni program dela za prihodnje leto, ki temelji predvsem na tesnem sodelovanju SZDL z vsemi organizacijami in društvi na tem območju. Naloga, ki jih bodo morali reševati s skupnimi močmi, pa je dovolj jasno prikazala razprava na konferenci. —n.n.

ZA SERVISNO MIZARSKO DELAVNICO

Goriče — Pri tovarni celuloze v Goričah urejajo nekatere neizkoriščene prostore, kjer bodo uredili servisno mizarско delavnico. Tako delavnico so si prebivalci medvoške občine sami zaželeli, ker je v kraju zelo potrebna. Računajo, da ji bodo pozneje lahko priključili še druge uslužnostne dejavnosti. —an

Ljudje in dogodki

Prijateljski obisk

Nobenega dvoma ni, da so v obdobju zaostrenosti mednarodnih problemov obiski med predstavniki posameznih držav zelo koristni. Zato je javnost Zdruzene arabske republike in jugoslovanske javnost pozdravila obisk podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Edvarda Kardelja v ZAR.

Ta obisk je toliko bolj pomemben zato, ker gre za poglobljanje stikov med dvema državama, ki sta že doslej dosledno zastopali stališča, ki naj bi pripomogla k izboljšanju mednarodnih odnosov. — Glas blokovsko nepovezanih držav postaja vse pomembnejši činitelj na področju mednarodnih odnosov.

Podpredsednik Edvard Kardelj je prispel v Kairo v soboto popoldne in se bo zadržal v ZAR 8 dni. Razgovarjal se bo z vodilnimi državniki o vprašanjih medsebojnih odnosov in o perečih mednarodnih problemih.

Kar zadeva dvostranske stike med Jugoslavijo in ZAR, so bili ti že doslej zelo pristrani. Ti stiki so se kovali v skupnem boju za ostvartitev principov aktivnega miroljubnega sodelovanja med državami, ki naj zamenjajo politiko blokovske hegemonije in vmešavanja v notranje zadeve

posameznih držav. Sedanji obisk visokega jugoslovanskega državnika bo nedvomno pripomogel k nadaljnjemu poglobljanju teh stikov, ki se odražajo v vse tesnejšem političnem, gospodarskem in kulturnem sodelovanju.

Stališča Jugoslavije in ZAR do perečih mednarodnih vprašanj

so bila že doslej močno podobna in konstruktivna. — V zadnjem času se zlasti v Afriki pojavljajo nova žarišča mednarodne napetosti. Gre za kapitulacijske organizacije OZN pred mednarodno kolonialistično intervencijo v Kongu. Razumljivo je, da si tako ZAR kot Jugoslavija prizadevata

najti tako rešitev, ki bi zagotovila nadaljnji svobodni razvoj afriških narodov. Tudi v tem pogledu je obisk podpredsednika Edvarda Kardelja zelo pomemben in zato upravičeno vznepuje, ne le veliko zanimanje jugoslovanske javnosti in javnosti v ZAR, marveč v svetu sploh.

Zaostritev krize

V Kongu se po zaslugi samozvanca Mobutuja kriza čedalje bolj zaostruje. Pri tem ne gre le za prihodnost Konga, za usodo legalnega ministrskega predsednika Lumube, marveč gre za mnogo več. Predvsem za to, ali naj Kongu postane grozilni primer za vsa afriška osvobodilna gibanja in za vse afriške države, ki želi svobodo. Gre nadalje za to, ali bo Kongu ostal žarišče nemirov in napetosti in tem delu sveta in ali bo mednarodno sankcionirana intervencija kolonialistov v tej deželi. — Gre tudi za obranitev ugleda Organizacije združenih narodov.

Dosedanji dogodki kažejo, da je OZN doživela prav Kongu največji moralni udarec, odkar obstaja. To predvsem zaradi zelo dvoletne vloge, ki jo igrajo njene sile v Kongu. Na zasedanju Varšavskega sveta — ki je bil ponovno sklican zaradi zaostritve krize v Kongu — si Hammar-skjöld pere roke in vali krivdo za položaj v Kongu na druge. — Nobenega dvoma pa ni, da so za tak položaj v Kongu predvsem odgovorne sile OZN, ki so dopustile, da je Mobutu utrdil svoj položaj, medtem ko niso zaščitile niti legalnega predsednika vlade, niti parlamenta.

Zaradi take vloge sil Zdruzenih narodov v Kongu so doslej odklicale svoje vojske izpod zastave ZN v Kongu: Gana, ZAR, Jugoslavija in Cejlon. V tem se jim bodo nedvomno priključile tudi nekatere druge azijsko-afriške države. Predsednik republike Josip Broz-Tito je v zvezi s položajem v Kongu poslal pretekli teden posebno pismo poglavarjem držav oziroma predsednikom vlad ZAR, Gane, Guineje, Indonezije in Etiopije. Jugoslovanski državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović in zunanji minister ZAR Mahmud Fawzi pa sta te dni odpotovala na sedež OZN v New York, da bi osebno sodelovala pri reševanju tega, danes najbolj perečega mednarodnega problema.



Preskrba z živili je v Stražišču že nekaj let morda najbolj pereč problem. Pred kratkim pa se je to vprašanje končno le premaknilo z mirne točke, kot pravimo. Slika prikazuje začetna dela pri gradnji novega poslopja — potrošniškega servisa

S sodišča

SOSTANOVALCA JE ZABODEL
M. P. je v septembru letos v prepiru v neki hiši v bližini Preddvorca zgrabil za lovski nož in z njim zabodel svojega sostanovalca v levo stran hrbta ter mu povzročil rano. Obdolženi je dejanje priznal, zagovarjal pa se je, da je bil izzvan. Sodišče ga je zaradi kaznivega dejanja lahke telesne poškod-

be, prizadejane z nevarnim orodjem, s katerim se lahko telo hudo poškoduje, obsodilo na 21 dni zapora.

TATVINA KOLES
Ze v juliju 1957. leta je F. P. vzvel v Gregorčičevi ulici tuje kolo, prislunjeno ob stavbo. Kolo je bilo vredno 41.000 din. Bilo je zaklenjeno, vendar ga je obdolženec

ukradel, tako da ga je enostavno odnesel na svoj dom. Nekaj časa ga je uporabljal, nato pa ga je dal mehaniku prelakirati, z namenom, da zakrije vsako sled za seboj. — Vendar se mu to ni posrečilo. Sodišče ga je zaradi te tatvine obsodilo na 5 mesecev zapora.

VOZIL BREZ VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA

M. M. je dne 8. junija letos v jutranjih urah upravljal svoj osebni avtomobil po cesti skozi vas Trstenik v smeri proti Goričam. Vozil je brez voznškega izpita. Na ovinku v bližini neke hiše na Trsteniku je enostavno zavozil z desne strani ceste na levo stran, in sicer v gručo ljudi, ki so čakali na avto. Stiri osebe so bile pri tem laže telesno poškodovane. Obdolženec svoje krivde ni znal pognati. Sodišče ga je obsodilo na mesec dni zapora zaradi kaznivega dejanja ogrožanja javnega prometa.

Po dva do trije občni zbori tedensko

V preteklem tednu so pričeli jeseniški železarji z občnimi zbori sindikalnih podružnic oziroma podoborov. Na občnih zbore poročajo o uspehu podjetja in sindikalne organizacije v minulem letu, sprejemajo sklepe za bodoče leto ter volijo v nove odbore najboljše člane kolektiva in sindikalne organizacije. Prva je izvedla občni zbor podružnica mehanične delavnice, ki sta ji sledila v soboto popoldne podružnica Centra za izobraževanje ter podružnice elektrodne delavnice. — Večina po-

družnic se je odločila vključiti na letošnji občni zbor kulturni program, ki ga izvajajo odseki jeseniške Svobode. Prvi občni zbor s kulturnim programom je bil občni zbor elektrodne delavnice. — Na njem so jeseniški svobodaši interpretirali odlomke iz večera »Izpod očaka Triglava«. S tovrstnimi občnimi zbori nudijo podružnice svojim članom tudi kulturni užitek in jih odvajajo od načina lanskoletnih občnih zborov, ki so se povsod zaključili z veselico.

NAŠ RAZGOVOR

Vedno pripravljene

Ljudje navadno za svoje delo prejemajo plačila, primerna pa tudi neprimerna. No, pa o tem danes ne bomo govorili. Tokrat bi se znustavili pri tistih, ki so pripravljene delati in pomagati, ne da bi bili za to poplačani. Eden takih je tudi Miro Ravnikar, komandir gasilske čete v tovarni »Inteks« v Kranju.

—Zanima me, koliko časa se že ukvarjate s tem poslom in povejte mi, prosim, nekaj besed o delovanju vaše čete nasploh.

—Sedela sva v pisarni njihovega gasilskega doma, ki stoji poleg tovarniškega poslopja in tovarni Ravnikar, ki je drugače zaposlen v omenjenem podjetju kot ključavničar, mi je dal na moje vprašanje prijazen odgovor, ki bo verjetno zanimal tudi naše bralce.

—Za komandirja prostovoljne gasilske čete »Inteks«, ki deluje v okviru podjetja, sem bil izvoljen v začetku 1946. leta in do danes to zaupano mi mesto neprekinjeno tudi opravljam. Od Uprave podjetja smo delovni vsa razumevanja in podpore in smo za zasluženost delo 1. 1955 dobili svoj društveni prapor. Razen tega smo v okviru meddruštvenih tekmovanj v občinski gasilski zvezi prejeli že več odlikovanj. Število naših delovnih članov niha med številkama 30 in 40. Težave naše gasilske čete nastajajo predvsem zaradi menjavanja članstva, ker ljudje odhajajo na druga delovna mesta, ta pa zasedajo novi. Svoj čas smo imeli zelo agilno žensko desetino, ki sicer še obstaja, ven-

dar ne deluje tako kot bi bilo treba.

—Ali ste morali že velikokrat pokazati svoje gasilske veščine?

—Vsega skupaj smo imeli le tri večje požare. Največji je bil pred leti, ko je nastal v skladišču pomožnega materiala, kemičarji št. Nesreča je bila še v tem, da se je to pripetilo v nočnem času in da ljudje zaradi strupenih plinov niso mogli takoj na mesto požara. Zadnji večji požar je bil pred dvema letoma v predilniškem obratu. Začetnih požarov je bilo več, vendar se število teh znatno zmanjšuje. Od nekdanjih 25 do 30 požarov na leto, se jih ne prijeti danes v istem času niti 10.

—In kaj menite, da je temu vzrok?

—Preventivna služba pri nas

stalno deluje. Naše člane kolektiva pogosto seznanjamo s principi delovanja gasilskih pripomočkov, varnostnih naprav itd., ki so nameščene po obratih. Nadalje imamo posebno komisijo, ki beleži vse požarno-varnostne pomanjkljivosti v podjetju, ki jih potem skušamo čimprej odpraviti.

—Ali vam vaše prostovoljno delo jemlje dosti prostega časa za vaše privatno družinsko življenje?

—Vsekakor. Razne priprave in predavanja, gasilske vaje itd., vse to zahteva veliko prostega časa. Ob nedeljah sem velikokrat v gosteh pri vaših gasilskih društvih, ker sem med drugimi tudi pomočnik poveljnika Občinske gasilske zveze.

M. F.

BELEŽKA

POSTREŽBA

O obratih družbene prehrane se dosti piše po časopisih in razpravljajo ljudmi. Eni kritizirajo hrano, drugi srečno osebe, jaz pa bom vodstvo. Vse te kritike so včasih upravičene, mnogokrat pa tudi neupravičene. Temu, kar pa bom sedaj jaz napisal, pa sem v prepričanju, da ne nihče ugovarjal. Tu gre za zasoj, ki ga bodo morala (ali bi ga že morala) odpraviti vodstva gostinskih obratov.

V eni izmed kranjskih restavracij je bil prejšnjo nedeljo izređen naval. Ljudje so v gručah čakali na kosilo, bilo je namreč v popoldanskem času. Ako si brez posebnega čakanja dobil prosto mesto ob mizi, si se lahko počutil že kar malce srečnega. — Toda s tem se zgodba še ne konča, temveč šele prične. Jaz namreč nisem stalen gost tega obrata in so mi šele stalni obiskovalci namignili, da se bomo lahko počeno spočili ob mizi. Torej v čem je nadaljnja stvar. Sedeli smo ob prazni mizi pol ure. Po polurnem čakanju smo končno le dobili pribor. Takrat so mi znanci svetlovali, naj si zategnem pas, ker juhe še lep čas ne bomo videli. Res so pred nami stali prazni krožniki polnih dvajset minut. Pa da ne boste mislili, da je bilo temu krivo srečno osebe. Ne! — Temu nasprotno je bilo. To se je z vsemi silami prizadevalo, da bi goste čim prej postreglo. Toda preko svoje zmogljivosti ne more. Ko smo posrebrali juho, smo spet morali lep čas čakati na prikuho. V tem času sem po nasvetu prijateljev drugič zategnil pas. Strežnice pa so vseskozi marljivo stregle.

Kaj je namen te beležke? Kritizirati strežno osebo? Ne, še zdaleč ne! Tudi upravo ne mislim, čeprav sem to uvodoma poudaril. Pač pa bi rad dal pameten nasvet, ki se lahko uresniči. Ob nedeljah in praznikih naj bi imele restavracije posebno nastavljeno honorarno strežno osebo za tri ali štiri ure na dan. S tem bi po eni strani zadovoljili goste, po drugi strani pa razbremenili stalno nastavljene strežnice. Nikakršne težave ne opravčujejo obrate družbene prehrane, da puščajo goste čakati po celo uro in tudi več na kosilo. Zlasti ne, ko bi se to »ozkogrlo« dalo odpraviti. —P-K



Zaradi deževja v zadnjih dneh so prenekaletni kraji ob vodnih strugah spet utrpeli precejšnjo škodo. — Naša slika prikazuje, kako je narasla Sava odnesla most pri tovarni čevljev kranjske »Planke«

OTOK ZAKLADOV

R. L. STEVENSON



63. Se le zdaj sem videl, da je belec in da ima prav prijeten obraz. Bil je od sonca ožgan, kosmat in na moč razcepan v svojih eunjah iz jadravine. Ogle doval me je s pravcato radovednostjo, božal mojo obleko, čevlje in roke. Pripovedoval mi je o svojem življenju in kako so ga pred leti izpostavili njegovi tovariši. Zaupal mi je, da je bogat, toda hipno me je šinila preko lica temna senca. Grozeče me je vprašal: »Povej ali si s Flintove ladje?« Zdaj me je navdahnala srečna misel

64. Zasiutil sem v njem zaveznika. Povedal sem mu, da je Flint mrtev, da pa imamo na ladji Flintove mornarje, ki nam střežijo po življenju. Tako je zvedel za kašo, v katero je padla naša ekspedicija na Otoku zakladov. Zgrozil se je, ko sem mu povedal, da vodi upornike Dolgi John. Ben je plul nekoč na Flintovi ladji skupno s Silverjem. Ponudil je svojo pomoč, če ga bomo rešili iz stiske in, ko sem mu zagotovil, da je mr. Trelawney poštenjak in da mu bo rad pomagal, mu je pošteno odleglo

UCENEC ZAHTEVA ODSKODNINO

Tridesetletni Petersson iz nekega oddročnega kraja v zahodnem delu Norveške zahteva od občine 50.000 kron (okoli štiri milijone dinarjev) odškodnine zaradi neuspelega šolanja. Peterson dolži šolo, da je odgovorna za to, ker ga v sedmih letih ni naučila čitati in pisati. Razen tega zahteva, naj ga ponovno sprejme v osnovno šolo.

SLONOVO TRUPLO NA ANGLEŠKI OBAVI

Na nenavadno mrhovino so našli britanski ribiči na angleški obali Rokavskega preliva: iz pešaka so zbežali slonovo truplo. Domnevaajo, da je slon poginil na ladji in ga je posadka vrgla v morje, ki ga je naplavilo na obalo.

ZLATA DEŽELA V SIBIRIJI

Poročilih iz Moskve so sovjetski znanstveniki odkrili v bližini reke Kolime v severovzhodni Sibiriji nova obsežna nahajališča zlata rude. V tej zvezi je izjavil sovjetski geolog Izrael Drabkin: »Za trideset let izkopavamo na tem področju zlato, toda doslej nismo posneli niti smetane. Povsod leži zlato, saj dobesedno sedimo na njem. Vsa Kolima je ena sama zlata dežela.«

OD KOD IZVIRAJO STEKLENI KOZARCI?

Po starih izročilih je bila prva steklena čaša izdelana v Benetkah v XV. stoletju, od tod pa se je razširila steklena posoda v vse evropske dežele. Sprva je bila steklena posoda velika redkost in so ljudje pili iz velikih lesenih vrčev, le bogataši in veleposestniki so uporabljali posode iz zlata in srebra, okrašene pogosto z dragimi kamni.

Raketa se je zataknila

Prejšnjo nedeljo dva neuspela poleta raket na mariborskem letališču v Slivnici

Teško pričakovana želja, da bi konstruktor raket, Marjan Šijanec, in hkrati z njim mariborsko filatelistično društvo prejšnjo nedeljo uspelo v izstrelitvi precej velike rakete, ki naj bi poletela iz Maribora v Ptuj, se ni uresničila. Poskus, tokrat drugi, se je sicer začel ob napovedanem času in tudi gledalcev se je zbralo precej. Toda, ko je tovariš Šijanec prižgal raketo, je vrvica gorila skoraj eno minuto in nato se je pokazal močan blisk in raketa se je hitro pomaknila po katapultu navzgor. Toda že po nekaj metrih se je zataknila, sila jo je obrnila in deli rakete so frčali po zraku. Vzrok? Tira, po katerih je drsel raketa, so preveč namazali z vazelinom, ki pa se je sprito hladnega vremena tudi strdil.

Nekaj trenutkov za tem je bila nared še ena raketa. Vse je že kazalo, da bo izstrelitev uspešna, to-

Konec „Romantike“

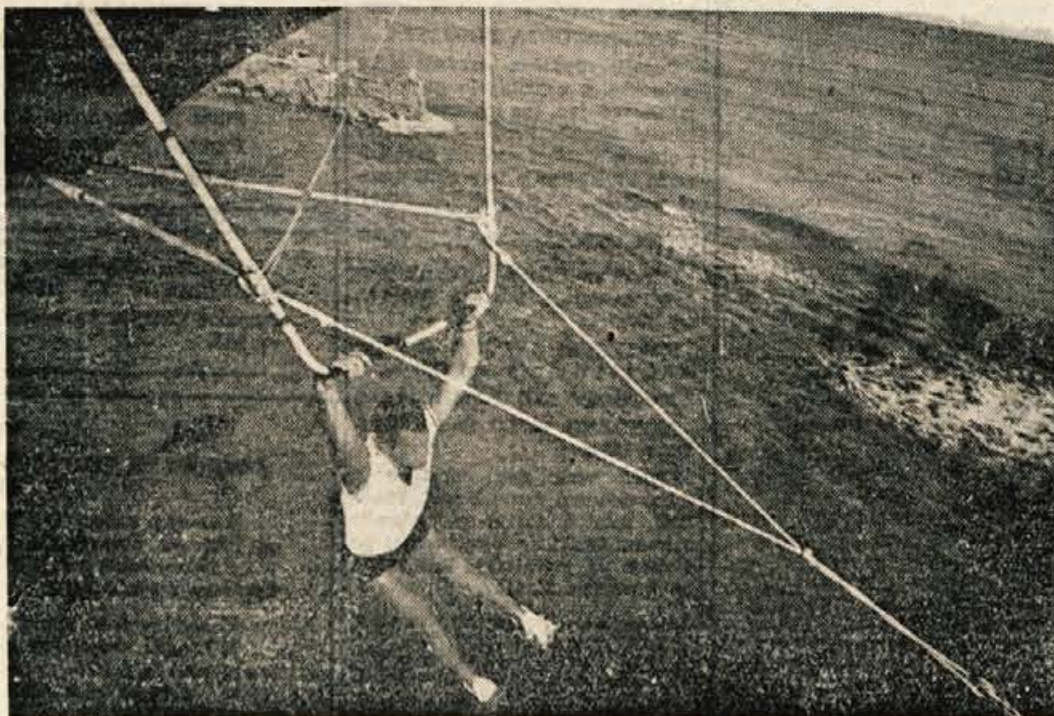
Rimsko sodišče je izdalo odlok, da je treba zapleniti vse gramofonske plošče in tiskane partiture Rachelove pesmi »Romantica«, ki je dobila prvo nagrado na letošnjem festivalu v San Remu.

Kot razlog za to zaplentev navajajo, da je »Romantica« plagiat neke napolitanske pesmi, ki so jo izvedli pred nekaj leti na festivalu v Neaplju. Stevilni znani italijanski glasbeniki pa odločno branijo Rachelo in dokazujejo, da ne gre za plagiat. V javnosti z zanimanjem pričakujejo sodno razpravo o tej najnovejši glasbeni »aferi«.

da po petdesetih metrih je raketa nenadoma spremenila smer, nato strmoglavila in se razletela. Kaj bi bil lahko temu vzrok, še ni ugotovljeno.

Poročevalec mariborskega »Večera« o tem poskusu zaključuje svoje pisanje z naslednjim komentarjem:

Filatelistično društvo v Mariboru, ki je oba poleta organiziralo s svojo filatelistično pošto, prav tako ni uspelo. Toda pohvalno je že to, da je prav on omogočil mlademu konstruktorju ta poskusa. Če bi se že prej našel nekdo, bi verjetno Šijanec včeraj – oborožen z mnogimi izkušnjami – uspel.



Za naš jesenski čas neahvalna slika, toda v vročih krajih je kaj pogost pojav, čeprav so le redki, ki se drznejo skupaj z vodnimi smučmi spremeniti v »zmaja«. Večkrat je to prav posebna atrakcija, da se človek s posebno pripravo – v obliki zmaja – dvigne visoko v zrak, potem pa spet nadjuje s prijetno vožnjo po morski gladini.

Mladi zadružniki so dobili nagrade

Enoletna tekmovalna akcija pionirjev in mladih zadružnikov je bila zaključena. V njej je sodelovalo 53 pionirskih odredov in pionirskih združenj. Vsi so se trudili, da bi dosegli kar najboljše uspehe, toda zaradi različnih pogojev dela so tudi uspehi različni. Ocenjevalna komisija je upoštevala prizadevanost, pogoje dela, vložen trud in končne uspehe dela in tako razdelila nagrade:

1. nagrado je prejel PO »Tomaž Gođec« iz Bohinjske Bistrice od Zveznega odbora te akcije. Dobili so 300.000 din za televizor.
2. nagrado je prejel PO »Stane Rozman« iz Bleda prav tako od republiškega odbora akcije in to opremo za tehnični krožek v vrednosti 90.000 din.
3. nagrado je prejel PO »Bar« iz Gorenje vasi v vrednosti 60 tisoč dinarjev, prav tako opremo za tehnični krožek.

Omenjeni trije pionirski odredi so bili tudi v republiškem merilu med najboljšimi. Okrajni odbor akcije je podelil nagrade v vrednosti po 23.000 din pionirskemu odredu osnovne šole Šenturška gora, PO »Begunjskih talcev« Lučine, PO osnovne šole Ribno, PO »Luka Korošec« Koprivnik, PO »Rudi Baloh« Zirovnica in PO osnovne šole Ljubno.

Nagrade v vrednosti 13.000 din so podelili sedmim odredom PO »Partizana Stanka« Bohinjska Be-

la, PO »Stane Kovačič« Primskovo, PO »Edvard Kardelj« Cerklje, PO »Ivan Tavčar« Poljane, PO »Franc Finžgar« Voklo, PO »Matija Valjavec« Preddvor in Pionirski zdruzi osnovne šole »Tone Cufar« na Jesenicah.

Šest odredov, ki so se udeležili tekmovalja je dobilo nagrade v vrednosti 9000 din, sedem v vrednosti 5000 din, štirinajst po 3500 din in 9 nagrad v vrednosti 2000 din.

Poleg teh nagrad pa je republiški odbor tekmovalne akcije podelil vsem tekmovalnim enotam

še zbirko semen in zbirko zaščitnih sredstev ter nekaj kmetijsko strokovnih knjig. Dal jim je tudi priznanje z diplomom.

Vsem pionirjem, ki so se udeležili tekmovalja in pri njem dosegli lepe delovne uspehe iskreno čestitamo. Seveda veljajo naše posebne čestitke trem prvotrajnim pionirskim odredom, ostalim pa želimo, da bi se v prihodnje s pomočjo izkušenj, ki so si jih pridobili pri letošnjem delu, tudi oni uvrstili na eno prvih mest.

Pravljica o presihajočem jezeru

Na zelenem obrežju na videz mirnega in lepega jezera sta se košatila dva mogočna gradova. Siala sta na nasprotnih bregovih in njuni prebivalci so živeli v miru in slogi. Bili so srečni zaradi sloge in zaradi lepega in dragocene biserja, ki jih je družilo in razveseljevalo. To je bilo mrzlo zeleno jezero, ki se je varajoče lesketalo ter se kazalo v vsej svoji nadnaravni lepoti.

Ko je jezero dovolj naraslo, so švigali po njem lahni čolni in razlegala sta se smeh in veselje. To je bila čudovita dežela, ki ni poznala sovraštva in zla. Se večja sreča pa je nastopila za prebivalce obeh gradov, ko so v gornjem gradu dobili lepega fantka in leto za tem v drugem gradu nadvse lepo deklico z modrozelenimi očmi, v katerih se je odsevala gladina mrzlega jezera. Oba otroka sta se skupaj veselila vseh dobrot in lepot, ki so jih obdajale. Vedno sta občudovala z visokega grajskega stolpa mrzlo lepotno jezero, ki sta ga ljubila, ker nista vedela, da je ta lepota varljiva.

Leto so tekla in fantek ter deklica sta se spremenila v odraslega fanta in dekcle. Fant je vedno pogosteje zahajal preko jezera v

grad, ki je čuval nadvse lepo deklico z modrozelenimi očmi. Dekle mu je vsak večer postavilo na visok grajski stolp močno svetilko, da mu je kazala pravo pot preko smrtonosnih vrtnic.

Nekoga lepega dne je to mirno idilo podrl bogat snubec, ki je zasnil lepo deklico. Starši lepega dekleta so bili bogatega snubca veselji, ker je bil pač bogat in premožen. Pri tem niso vprašali deklice, kaj meni o bogatem snubcu, ker niso vedeli, da je ona izbrala drugega, ki ga je ljubila in mu vsak večer postavila svetilko, da ne bi zapadel mirni gladini varajočega jezera. Lepo deklico je bogatega snubca odločno zavrnilo, sam pa je sklenil, da se bo bridko maščeval. Zvedel je za lepega fantka, ki zahaja vsak večer po nevtrnem jezeru k lepemu dekletu. Ko mu je deklica naslednj večer spet nastavila svetilko, jo je hudoben snubec skrivoma prestavil na napačno mesto. Lep mladenci je zadržal v smrtonosnih vrtnicah in zaman klicali dekličino vrnice. Od tedaj naprej ni imelo življenje za lepo deklico nikakršnega pomena.

Nekoga večera se je vrgla z visokega grajskega stolpa v mrzlo jezero, ki ga je toliko ljubila, a jo je vseeno prevaralo. Tedaj se je oglasilo iz globine jezera globoko, zamolko bobnenje, ki je postajalo vse glasnejše. Valovi jezera so se dvignili in požrili oba mogočna gradova. Ostalo je le jezero, ki se je pojavljalo in izginalo ter spominjalo vse domačine naokoli na staro, žalostno zgodbo o lepem fantu in dekletu z modrozelenimi očmi.

MILENA ŽIVKOVIĆ

„Tarzani“

V nedeljo sem povabil prijatelje, da bi ponovili zelo priljubljen film »Tarzan«. Res so prišli. Napravil sem imenito skakalnico z drevesa na vejo in nato na tla. Vse je bilo pripravljeno in tekmovalje se je lahko pričelo. Prvi se je pognal Ivan in srečno opravil vajo. Drugi je bil na sporedu favorit za prvo mesto v skoku. To je bil starejši Mirko. Čudovito se je odgnal z drevesa, ko pa je priletel na vejo, se mu je ta odlomila in z njo vred je z veliko hitrostjo priletel na tla. Po dolgem ležanju se je počasi dvignil. Ves bled je odšel domov. Jaz pa do ponovitve »Tarzana« nisem prišel, pa tako rad bi dobil prvo oceno!

Vid Mall, 8. razred
Iz »Odmevov izpod Krvavca«

AGATA CHRISTIE

ALIBI

18

Razpri je pest. Na dlani je ležal zlat obroček; poročni prstan. Prijel sem ga.

»Poglejte, kaj piše na notranji strani!« mi je zapovedal Poirot.

Ubogal sem. V lepi pisavi je bilo gravirano:

»R. 13. marec.«

Pogledal sem Poirota, toda ta se je vneto ogledoval v svojem žepnem ogledalcu. Videl sem, da ni razpoložen za nadaljnja pojasnevanja.

10.

V ponedeljek je bil sklican zaprt sestanek. Nimam ga namena opisovati do podrobnosti. Po želji policije je s tega sestanka le malo prodrlo v javnost. Mene so zaslišali o vzroku smrti in o verjetnem času dejanja. Omenili so tudi odsotnost Ralpa Patona, vendar ji niso pripisovali posebnega pomena.

Potem sva imela Poirot in jaz kratek razgovor z inšpektorjem Raglanom. Inšpektor je bil zelo resen.

»Vsa zadeva se zdi zelo resna,« je menil. »Trdim se, da bi trezno razmišljal o stvarih. Živim v tem kraju, kapetana Patona sem pogosto videl v Graobestu in kar ne morem videti v njem krivca – toda zakaj se ne pojavi, če je nedolžen? V rokah imamo dokazno gradivo, ki govori proti njemu, vendar je to dokaze moči ovreči. Zakaj nimamo nobenega pojasnila?«

Za inšpektorjevimi besedami se je skrivalo mnogo več, kot sem tedaj vedel. Ralphov osebni opis so poslali v vsa pristanišča in kolodvorje Anglije. Povsod ga išče policija. Zdi se, da se je iz take mreže nemogoče izmuzniti. Ralph ni imel nobene priljage in kolikor mi je znano, tudi nobene denarja.

»Ne morem najti nikogar, ki bi ga omenjeno noč videl na kolodvoru,« je nadaljeval inšpektor, »in vendar ga tudi vsi dobro poznajo in človek kar ne

more verjeti, da ga res ni nihče videl. Tudi iz Liverpoola ni nobenih vestí.«

»Kaj mislite, da se je odpeljal v Liverpool?« je vprašal Poirot.

»To je vendar jasno kot beli dan. Telefonski razgovor s kolodvorom pred odhodom ekspresnega vlaka proti Liverpoolu mora vendar nekaj pomeniti.«

»Mogoče pa nas hoče samo speljati s prave sledi.«

»To je misel!« je dejal inšpektor živahno. »Mar res mislite, da bi si bilo treba telefonski poziv tako pojasniti?«

»Dragi prijatelj,« je odgovoril Poirot resno, »ne vem. Toda pravim vam naslednje: zdi se mi, da bo rešena uganka umora tedaj, ko bo pojasnjen ta telefonski poziv.«

»Zdi se mi, da ste nekaj podobnega že omenili,« sem pripomnil in ga radovedno pogledal.

Poirot je prikimal.

»Vedno znova se vrnem k njemu,« je dejal resno.

»Meni se pa ne zdi važen,« sem pripomnil.

»Tega ne bi trdil,« je nasprotoval inšpektor, »vendar moram priznati, da posveča po mojem mnenju gospod Poirot tej malenkosti preveč pozornosti. Saj imamo boljše opore. Na primer prstne odtise na bodalu!«

»Prstne odtise!« je vzkljnil Poirot. »Previdnost, gospod inšpektor! Mogoče vidiš ti v slepo ulico!«

»Ne razumem, kako bi bilo to mogoče,« je odgovoril uradnik. »Verjetno hočete trditi, da gre za potvorbo? Sicer sem čital, da se tudi takšne stvari dogajajo, vendar kaj podobnega v svoji praksi še nisem srečal. Naj so potvorba ali ne – nekam na vendar morajo voditi.«

Poirot je skomiznil z rameni.

Tedaj je pokazal inšpektor nekaj povečanih posnetkov onih prstnih odtisov in vpletel v razgovor celo vrsto tehničnih izrazov.

»Vidite,« je dejal končno, ker ga je Poirotovo držanje razdražilo. »Priznati morate, da pripadajo ti prstni odtisi nekemu, ki je bil v oni noči v hiši.« »Seveda,« je dejal Poirot in prikimal.

»Imam prstne odtise vseh stanovalecev hiše, vseh, razumete, pričenši od stare dame pa dol do služkinje.«

»Ne verjamem, da bi bila gospa Ackroyd posebno vesela, če bi vedela, da jo imenujete, storo damo. Zdi se, da izdaja precejšnjo zneske za lepota sredstva.«

»In noben odtis se ne ujema z odtisi na bodalu. To dopušča dve možnosti. Ali Ralph Paton ali pa oni skrivnostni tujec, ki nam je o njem pripovedoval doktor. Dokler ne bomo prijeli obeh...«

»Bomo izgubili mnogo dragocenega časa,« mu je vpadel Poirot v besedo.

»Ne razumem vas, gospod Poirot!«

»Pravite, da ste vzeli prstne odtise od vseh oseb v hiši,« je šepetal Poirot. »Ali govorite čisto resnico, gospod?«

»Seveda.«

»In niste na nikogar pozabili?«

»Nikogar nisem pozabil.«

»Živega in mrtvega?«

Za trenutek ga je inšpektor pogledal s široko razprtimi očmi.

»Mar mislite...«

»Mriveca, gospod inšpektor.«

Trajalo je še nekaj časa, dokler ni inšpektor razumel.

»Hotel sem izraziti svoje mnenje,« je dejal Poirot mirno, »da izvira prstni odtis na ročaju bodala morda od gospoda Ackroyda samega. To ni težko ugotoviti. Njegovo truplo je še dosegljivo.«

»Zakaj pa? Kaj bi to koristilo? Menda vendar nečete trditi, da je šlo za samomor, gospod Poirot?«

»O, ne! Po mojem mnenju je nosil morilec rokavice ali pa si je roke s čim ovil. Po sunku je prijel svojo žrtev za roko in je stisnil okoli ročaja.«

»Čemu?«

»Da bi zamofani primer napravili še bolj zamotan.«

»No,« je dejal inšpektor, »to bom preiskal. Kdaj ste prišli na to misel?«

»Ko ste mi pokazali bodalo in me opozorili na prstne odtise. Ne spoznam se posebno na te znake in črte – vidite, da svoje neznanje odkrito priznavam. Toda opazil sem, da je položaj odtisov na

ročaju vendar nekoliko čuden. Jaz bodala ne bi tako držal, kadar bi hotel nekoga zabosti.«

Inšpektor Raglan je zijal v malega moža. Poirot si je ravnodušno odprl prasek z rokava.

»No,« je zaključil inšpektor, »tudi to je eno stališče. Zadevo bom preiskal, toda ne bodite razočarani, če ne bo nobenega uspeha.«

Trudil se je, da bi govoril nekoliko dobrohotneje.

Poirot je čakal, da je odšel. Nato mi je namignil.

»Drugič,« je dejal »bom moral njegovo samoljubje malo bolj upoštevati. In zdaj ko sva sama:«

»Kaj pravite o majhni družinski konferenci?«

»Majhna družinska konferenca,« kot jo je imenoval Poirot, je bila pol ure pozneje. Sedeli smo okoli mize v jedilnici dvorca Fernly. Gospod Poirot na čelu mize kot predsednik. Služničad ni bila prisotna, bilo nas je šest: gospa Ackroyd, Flora, major Blunt, mladi Raymond, Poirot in jaz.

»Gospodje in dame, povabil sem vas semkaj z nekim določenim namenom.« Umolknil je. »Predvsem bi želel gospodično nekaj vprašati.«

»Mene?« je vprašala Flora.

»Gospodična, vi ste zaročeni s kapetanom Patonom. Če kdorkoli na svetu uživa njegovo zaupanje, ste to vi. Če veste, kje je, vas prosim, da ga pregovorite, naj se prikaže. Trenutek – je prekinil Flora, ki je dvignila glavo, da bi mu odgovorila – »ne recite ničesar, preden niste dobro razmislili, gospodična. Njegov položaj je iz dneva v dan nevarnejši. Če bi se bil takoj oglasil, ne glede na to, kako ga dejstva obremenjujejo, bi imel možnost, da jih ovreče. Toda ta molk – ta beg – kaj naj to pomeni? Samo eno je mogoče – občutek krivde, gospodična! Če res verujete v njegovo nedolžnost, ga pregovorite, naj se vrne, preden ne bo prepozno.«

Poirot se je sklonil naprej.

»Glejte, gospodična, očka Poirot vas prosi. Starš očka Poirot, ki mnogo ve in ima mnogo izkušenj. Nikoli vas ne bi zvalil v past, gospodična. Zaupajte mi torej in mi povejte, kje se skriva Ralph Paton!«

»Gospod Poirot,« je odvrnila z jasnim glasom, »prisegam vam, svečano prisegam, da nimam pojma, kje je Ralph, in da niti na dan umora niti pozneje nisem o njem ničesar slišala niti videla.«

Obveščevalec

MALI OGLASI

PRODAM

Njive in travnike na Primskovem pri Kranju ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku 4611

Prodajam dobro ohranjeno zakonsko spalnico po zelo ugodni ceni. Naslov v oglašnem oddelku 4622

Prodajam telico, 20 mesecev staro in 5 mesecev brejo. Franc Janc, Mošnje 7 4623

Prodajam 2 sobni kredenci. Naslov v oglašnem oddelku 4624

Za pitanje prašičev samo

REDIN

ker pospešuje debeljenje

Nujno prodajam odlično motorno kolo »Rumi Sport« 125 ccm z dvema cilindroma. Kankelj Jože, Zelezniki 1 4625

Prodajam plemenskega vola. Veslesovo 21 4626

Prodajam večjo količino debelega zimskega česna. Breg ob Savi 31, Kranj 4627

Prodajam Fiat 600 s prevoženimi 10.000 km. Naslov v oglašnem oddelku pod »Gotovina« 4628

Prodajam šivalni stroj »Nauman«, pogrezljiv, z okroglim čolnicom. Zelič Alojz, Zg. Duplje 6 4629

Ročno slamoreznilo prodajam. Pivk Vinko, Virmaše 52, Skofja Loka 4630

Prodajam električni gramofon, brezhiben, za 6000 din in 10 plošč. Bališ, Vodice 48 4631

KUPIM

Kupim 2 mladi ovcí jezerske pasme. Kokrica 86, Kranj 4589

Kupim enostanovanjsko hišo, najraje nedograjeno, od Ljubljane do Kranja. Ponudbe oddati v oglašni oddelku pod »Plačam takoj« 4632

OSTALO

Tiskovine za zaključni račun 1960. Ščakič: Zbirka predpisov o ZR s komentarjem in praktičnimi primeri. Obrazci bodo dvojni: enotni in za povšalste. Vsak naročnik naj navede koliko kompleto potrebuje, vrsto obrazcev ter število priročnika. Naročila sprejemamo do 6. januarja 1961. Obenem prosimo vse gospodarske organizacije, podjetja in ustanove, da si čimprej nabavijo vse ostale pisarniške potrebščine, da bi se v tednu ob koncu leta izognili prevelikemu navalu. Knjigarna »Simon Jenko«, Kranj 4591

Službo dobi šofer »D« kategorije, ki ima stanovanje na Jesenicah. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po dogovoru. Ponudbe poslati na »Avtopromet«, Kranj 4605

Gostilna pri »Zlati ribi« v Kranju obvešča spoštovane odjemalce, da prodaja pristna vina: črno, belo in rdečo na dom po 180 din za liter 4633

Zahvaljujem se upravi Gorenjskega tiska in celotnemu kolektivu, ki se spominja mojega sina na odsluženju vojaškega roka. Slavko Novak 4634

Zahvaljujem se DOZ-u za izplačano zavarovalnino po pokojnem možu. Podpeskar, Gostilna »Bohinje« 4635

Preključim mesečno avtobusno vozovnico: Kranj-Sp. Brniki na ime Dobnikar Franc, za mesec september 4636

Oddam stanovanje (celo hišo z vrtom) v bližini Kranja upokojenki ali zakonecema brez otrok proti nagradi. Poizve se v gostilni na »Povšni« v Kokri 4637

OBJAVE

POZIV

vsem študentom, dijakom in učencem drugih šol, ki so do sedaj uživali vozne olajšave na avtobusih. Vsi študenti, dijaki in učenci drugih šol, ki stalno stanujejo na območju občine Kranj ter v kraju šolanja nimajo stanovanja, morajo najpozneje do 15. decembra 1960 vložiti nekolokovano prijavo na vložnišču ObLO Kranj, Tavčarjeva ulica 43/1.

Ta prijava naj vsebuje: ime in priimek, datum rojstva, stanovanje, šolo, ki jo obiskuje, razred oziroma letnik in avtobusno podjetje, pri katerem je dobil vozovnico za mesec december 1960. V prijavi navedite tudi kratek socialni položaj družine.

Učencem osnovnih šol ni treba vlagati te prijave.

DOPIŠNA ŠOLA V LJUBLJANI RAZPIŠUJE VPIS V DOPIŠNO ADMINISTRATIVNO ŠOLO

Šola bo začela delovati v prvih dneh januarja 1961. Prijave pošljite do 15. decembra 1960 na naslov:

DOPIŠNA ŠOLA
LJUBLJANA, Likozarjeva ul. 3
Program, prijave in navodila za vpis in šolanje v Dopisni šoli dobite pri okrajnih in občinskih odbori ZB ali v Dopisni šoli, Ljubljana, Likozarjeva ulica 3, proti plačilu 50 din.

Za posebne informacije priložite znamko za 20 din.

Gostinsko podjetje »JAVORNIK« Jesenice, razpisuje delovno mesto RAČUNOVODJA PODJETJA

Pogoji: popolna srednješolska izobrazba z ustrezajočo prakso v računovodstvu, (po možnosti v gostinski stroki). Predložitev prijave z obrazložitvijo dosežanj zaposlitve in kvalifikacije je poslati upravi podjetja. Nastop službe takoj!

Zdravstveni dom v Kranju prodaja naslednja odvisna osnovna sredstva:

SANITETNI AVTOMOBIL Opel Blitz, 1,5 t z rezervnimi deli

MOTORNO KOLO Ardie 250 ccm

MOTORNO KOLO Sachs Wanderer 125 ccm

Ogled vsak dan dopoldne v Zdravstvenem domu Kranj. Prednost nakupa imajo gospodarske oziroma družbene organizacije; po 8 dneh pa privatniki. Vsa vozila so v voznem stanju.

KINO

Jesenice »RADIO«: 13. in 14. decembra angleški film POT V VISOKO DRUŽBO

Jesenice »PLAVZ«: 12. in 13. decembra jugoslovanski film VOJNA Radovljica: 13. decembra ameriški kriminalni film OBTEŽILNA PRICA, predstava ob 20. uri

Bled: 12. decembra italijanski film SPOMINI IZ ITALIJE

Kranj »STORŽIČ«: 12. decembra ameriški barvni film PONOS IN STRAST, predstave ob 15.30, 18. in 20.30. uri, matineja istega filma ob 10. uri, 13. decembra isti film ob 15.30, 18. in 20.30. uri in matineja istega filma ob 10. uri

Primskovo »TRIGLAV«: 13. decembra premiera angleškega filma NEKATERI SO ZA VROČE, predstava ob 19. uri

Stražisce »SVOBODA«: 13. decembra angleški film ZAPISI NJENO IME S PONOSOM, predstave ob 18. in 20. uri

Skofja Loka: 13. decembra francoski film JULIETA, predstava ob 20. uri

Kamnik: 12. decembra ameriški barvni film SAYONARA, predstava ob 20. uri

GIBANJE PROBIJALSTVA

V TRZICU

Poročili so se: Jerala Stanko trgovski poslovodja in Jenkole Ana knjigovodkinja, Krafek Nikolaj tovarniški delavec in Novak Elza tovarniška delavka, Filipič Anton kovač in Bodlaj Josefa tkalka, Primožič Franc lesni tehnik in Dovžan Vida uslužbenka, Lausegger Viljem tkalec in Košir Marija navijačka, Polajnar Vincenc logar in Ahačič Ivana tovarniška delavka.

Umrli so: Ribnikar Adi otrok, Klobčavar Lenart upokojenec.

Rodili so se: Radon Matija, Ribnikar Adi, Krpič Milan.

„Po stezah partizanske Jelovice“ Letos tudi v Bohinju, na Bledu in v Kropi

Prireditve v širšem obsegu kot prejšnja leta

Nedavni odlok Okrajnega ljudskega odbora, s katerim je ta prireditve zadobila globlji pomen, široke želje mladine za udeležbo na zimsko-sportnih tekmah, veliki dogodki na Jelovici v okviru naše revolucije in NOB ter končno še 20-letnica vstaje. Vse to daje poseben pečat letošnje pete prireditve »Po stezah partizanske Jelovice«, ki bo v dnevih od 14. do 15. januarja.

Najvažnejša sprememba je v razširitvi prireditve iz Zeleznikov in Dražgoš, kot je to bilo zadnja leta. Tekmovanja in prireditve bodo namreč tudi v Bohinju, na Bledu in v Kropi. V Bohinju bodo pod geslom »Po stezah partizanske Jelovice« organizirali smučarsko tekmovalstvo za memorial Tomaža Godca. Na Bledu, oziroma v Ribnem, je predvideno pionirsko smučarsko tekmovalstvo, ki je že vzbudilo zanimanje med mladimi tekmovalci. Še posebno pa se bodo ob tej priliki razgibali v Kropi. Tam je napovedano sankarsko tekmovalstvo in tekmovalstvo v skokih.

Osrednja proslava pa je predvidena v Zeleznikih, kjer imajo obletnico dražgoške bitke tudi za svoj vsakoletni praznik. Kresovi po okoliških hribih, ognjemet in druge prireditve bodo že zvečer bodrili razpoloženje udeležencev na tekmovaljih. Na glavni prireditvi, na sam dan proslave, v nedeljo 14. januarja, pa bo sodeloval invalidski pevski zbor iz Ljubljane pod vodstvom Radovana Gobca, in godba na pihala, prav tako iz Ljubljane ter razni solisti in recitatorji. Slavnostno zborovanje bo pred tovarno NK NIKO.

Tekmovalna proga za smučarski tek je tudi to pot dolga 14 km za posameznike - člane. Posebno tekmovalstvo bo tudi v patrolnem teku prav tako čez Jelovico, medtem ko je nad Zelezniki predvideno še tekmovalstvo v slalomu. Za udeležence celotnega tekmovalstva je letos znatno razširjen teritorialni okvir, kajti predvideno je sodelovanje patrol iz vseh krajev Slovenije kakor tudi iz ostalih republik.

Okrajni odbor s tremi komisijami za organizacijo letošnje prireditve »Po stezah partizanske Jelovice«, pod predsedstvom udeleženca dražgoške bitke Staneta Prezlja, ima že polne roke dela. V sklopu letošnjih praznov bodo preskrbeli celo posebne značke, medtem ko bodo po vseh središčih prikazovali pravkar izdelani diafilmi v barvah z ozvočenjem, ki prikazuje nemaki, junaški trodnevni boj v Dražgošah, januarja 1942. leta.

REZULTATI NOGOMETNIH TEKEM ŠESTNAJSTINE FINALA ZA POKAL JUGOSLAVIJE

Velež : Dinamo	0 : 1
Mačva : Hajduk	0 : 3
Maribor : Crvena zvezda	0 : 1
Split : Sarajevo	3 : 2
Slodoba : Vojvodina	1 : 1
(brez podaljška)	
Proleter (Osijek) : Novi Sad	2 : 1
Borovo : Trešnjevka	2 : 0
Radniški (Skopje) : Reka	3 : 2
Sluga (Kraljevo) : Pobeda	6 : 4
Sibenik : Sutjeska	3 : 1
Varteks : Zvezničar	1 : 0
Jedinstvo (Elbaš) : Borac (B. Luka)	1 : 2
Jedinstvo (B. Polje) : Vardar	1 : 2
Partizan : Budućnost	3 : 1
Beograd : Radnički (Sombor)	5 : 2
Radnički (Beograd) : Spartak	2 : 0

Splošno gradbeno podjetje PROJEKT KRANJ

Cesta JLA 8
proda sledeča razhodovana osnovna sredstva:
TOVORNI AVTO Saurer v razstavljenem stanju
STRUŽNICO do 1000 mm del. širine
Ponudbe poslati na gornji naslov



Z lanskoletne prireditve »Po stezah partizanske Jelovice«

»Finančno samostojni zavod GORENJSKI SEJEM v Kranju razpisuje prosto delovno mesto KOMERCIALISTA.

Pogoji: ekonomska srednja šola ali visokokvalificirani delavec s poslovodsko šolo in daljšo prakso na delovnih mestih blagovnega prometa.

Plača po Pravilniku o plačah osebja zavoda.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: Gorenjski sejem, Kranj, Cesta Staneta Zagarja 33, najkasneje do 26. 12. 1960.

SPREJMEMO TAKOJ V SLUŽBO VEČ TRGOVSKIH POMOČNIKOV ZA BENCINSKI SERVIS V KRANJU. Ponudbe pošljite na naslov: Petrol, Ljubljana, Cankarjeva 5/II.

RAZPIS

SEMINAR ZA VPIS NA VIŠJO KOMERCIALNO ŠOLO V MARIBORU

Delavska univerza v Kranju bo organizirala seminar za pripravo opravljanja sprejemnih izpitov za vpis na Višjo komercialno šolo v Mariboru za kandidate, ki nimajo dovršene srednje šole.

Ti seminarji so namenjeni kandidatom, ki so:
a) končali osemletno osnovno ali njej enako šolo in imajo vsaj štiri leta gospodarske prakse, kakor tudi
b) tistim, ki so končali triletno vajensko šolo ali šolo s praktičnim poukom.

Sprejemni izpit na VKS v Mariboru obsega pismeno nalogo z razgovorom in izpit iz matematike in gospodarskega zemljepisa. Za kandidate pa, ki želijo biti vpisani na oddelku za zunanjo trgovino in oddelku za turizem in gostinstvo, pa dodatno še tuji jezik po izbiri.

Prijave sprejema Delavska univerza v Kranju, Park Svobode 2, do 26. decembra 1960 vsak dan od 7. do 14. ure osebno ali pismeno.

Pričetek seminarja bo predvidoma v ponedeljek, 9. januarja 1961. Kandidati bodo o sprejemu v seminar pismeno obveščeni.

NAROČITE

GLAS

naročite

GLAS

naročite

GLAS

GLAS

GLAS

VELIKO ZREBANJE - POSEBNE NAGRADE ZA ZBIRALCE NOVIH NAROČNIKOV - NAROČNIKI SO NEZGODNO ZAVAROVANI

Pravočasno rezervirajte prostor za

SILVESTROVANJE

v Sindikalnem domu, hotelu Europa in restavraciji Park v Kranju

Obiščite Dedka Mraza v trgovini Delikatese

Vaselo v novo leto 1961

Delikatesa Kranj

TVD »Partizan« Stražišče puredi 31. decembra 1960 v vseh dru tvenih prostorih

TRADICIONALNO SILVESTROVANJE

Prodaja vstopic od 20. - 26. XII. v gostilni Benedik, telefon 2151